

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ОДЕСЬКА ЮРИДИЧНА АКАДЕМІЯ»**

КАФЕДРА МІЖНАРОДНОГО ТА ЄВРОПЕЙСЬКОГО ПРАВА

МІЖНАРОДНИЙ КРУГЛИЙ СТІЛ

**«ВСТУП УКРАЇНИ, РЕСПУБЛІКИ МОЛДОВА ТА ГРУЗІЇ ДО
ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ:
СУЧАСНІ ВИКЛИКИ»**

**Збірник матеріалів Міжнародного круглого столу
(м. Одеса, 5 березня 2024)**

2024

УДК 341.174 (477+478+479.22)(049.2)

Друкується за наказом виконуючого обов'язки ректора Національного університету «Одеська юридична академія» М. Р. Аракеляна (наказ № 503-44 від 04 березня 2024 року).

Відповідальний редактор – президент Національного університету «Одеська юридична академія», академік НАПрН України, академік НАПН України, доктор юридичних наук, професор, Заслужений юрист України **Ківалов С. В.**

Заступник відповідального редактора – проректор з наукової роботи Національного університету «Одеська юридична академія», доктор юридичних наук, професор, Заслужений юрист України **Аракелян М.Р.**

Укладачі:

Бехруз Хашматулла Набієвич – завідувач кафедри міжнародного та європейського права НУ «ОЮА», доктор юридичних наук, професор.

Фасій Богдан Володимирович – декан факультету судового та міжнародного права НУ «ОЮА», кандидат юридичних наук, доцент.

Дронов Владислав Юрійович – доцент кафедри міжнародного та європейського права НУ «ОЮА», кандидат юридичних наук.

Гриб Анна Миколаївна – доцентка кафедри міжнародного та європейського права НУ «ОЮА», кандидатка юридичних наук.

Жакун Маргарита Юріївна – аспірантка кафедри міжнародного та європейського права НУ «ОЮА».

Матеріали видано в авторській редакції. Повну відповідальність за достовірність та якість поданого матеріалу несуть учасники конференції.

Адреса редколегії:

Національний університет «Одеська юридична академія», кафедра міжнародного та європейського права, місто Одеса, 65009, Фонтанська дорога, 23.

Тел. +38 (048) 719 86 85

Вступ України, Республіки Молдова та Грузії до Європейського Союзу: сучасні виклики. *Міжнародний круглий стіл. 05 березня 2024 року, м. Одеса: збірник матеріалів конференції. Одеса. 2023. 130 с.*

© НУ «Одеська юридична академія»

Акіменко Юлія

Приєднання України до процесу уніфікації актів міжнародного приватного права ЄС.....60

Белогубова Оксана

Зовнішньополітичне співробітництво України як кандидата на вступ у ЄС та Frontex.....64

Владишевська Вікторія

Проблеми вступу України до Європейського Союзу: економічні виклики.....67

Цибульська Ольга

Щодо питання діджиталізації адвокатської діяльності в Україні в умовах євроінтеграції.....69

Чурилова Тетяна, Голоха Аріна

До питання правової регламентації екоциду на міжнародному рівні.....73

Гребенюк Дмитро

Інституційний механізм ЄС в процесі регулювання міграційної кризи.....77

Димов Кирило, Грушко Мальвіна

До питання реформування національних законодавств України та Республіки Молдова у сфері міграції в контексті європейської інтеграції.....81

Чернявський Марк

Інтеграція України та східних сусідів у Європейський Союз як запорука миру та стабільності держав.....85

Марченко Дмитро

Нові виклики та перспективи вступу України, Республіки Молдова та Грузії до Європейського Союзу.....88

Жакун Маргарита

Вплив євроінтеграційних процесів на динаміку воєнної дипломатії України: аналіз, перспективи та виклики.....91

Левченко Ігор

Становлення міжнародно-правового співробітництва в питаннях реадмісії в Європейському Союзі: від виникнення ідеї до документального оформлення.....95

Бугаєць Альона

Договори в системі джерел права Європейського Союзу.....99

Редченко Ярослав

Проблематика правового регулювання ринків цифрових валют в Європейському Союзі.....102

Фасій Анастасія

Право на психічне здоров'я: щодо визначення поняття відповідно до міжнародно-правового регулювання.....106

МАРЧЕНКО ДМИТРО

*Національний університет «Одеська юридична академія»
аспірант кафедри міжнародного та європейського права*

**НОВІ ВИКЛИКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ВСТУПУ УКРАЇНИ,
МОЛДОВИ ТА ГРУЗІЇ ДО ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ**

Після розпаду Радянського Союзу та відновлення незалежності багато країн-членів ОБСЄ вживали та продовжують вживати заходів для впровадження демократичних змін. У цьому процесі відносини між пострадянськими країнами та міжнародними учасниками, такими як Європейський Союз, відіграють ключову роль. Для окремих держав головною метою є наближення та приєднання до ЄС під час трансформації. Україна, Молдова та Грузія є давніми пріоритетними партнерами ЄС. Дані країни співпрацюють з ЄС протягом кількох десятиліть у різних форматах, таких як Східне партнерство та Асоційоване тріо. Окрім економічної модернізації, головною метою цих трьох країн є трансформація демократичних інституцій. Європейський Союз пропонує різні шляхи партнерства в цьому аспекті, включаючи надання фінансової підтримки.

Євроінтеграція України, Молдови та Грузії є актуальним та стратегічно важливим напрямком їхньої політики, який визначає подальший шлях розвитку та міжнародної інтеграції. Ці країни вибрали курс на членство в Європейському Союзі, сподіваючись на реалізацію не тільки економічних, але й політичних та соціокультурних переваг.

23 червня 2022 року Європейська Рада у своїх висновках підтвердила, що майбутнє України, Молдови та Грузії та їхніх громадян залежить від Європейського Союзу (ЄС), надавши статус кандидата Україні та Молдові та підтвердивши готовність надати статус кандидата Грузії. Статус кандидата в ЄС передбачає переговорний процес щодо низки питань міграції та управління кордонами, включаючи статус громадян третіх країн, угоди про реадмісію та гармонізацію прикордонного контролю [1].

Однією з ключових перспектив вступу є позитивний вплив на економіку країн. Інтеграція в європейський ринок може сприяти розвитку експорту, привабленню іноземних інвестицій, а також сприяти модернізації та підвищенню конкурентоспроможності внутрішнього виробництва. Політичні перспективи включають у себе зміцнення демократії, правової держави та впровадження європейських стандартів у системі управління. Процес адаптації до європейських норм і цінностей також може сприяти вирішенню внутрішніх

конфліктів та покращенню стосунків з сусідами. Зовнішньополітичні перспективи включають участь у спільній зовнішній політиці ЄС, спільній безпеці та обороні, що сприятиме стабільності та безпеці в регіоні.

Задля того, щоб держави адаптували своє законодавство до законодавства Європейського Союзу, були також підписані угоди про асоціацію. Угоди про асоціацію, включаючи угоду про поглиблені та всеосяжні зони вільної торгівлі, не тільки виявилися важливими стратегічними віхами, але й принесли негайні переваги та довгострокові перспективи тіснішої політичної асоціації та економічної інтеграції. Це включало значні реформи, які підтримував ЄС, починаючи від державного управління, правосуддя та правоохоронних органів до захисту навколишнього середовища, освіти, участі молоді в демократичному житті та культури [2].

У контексті адаптації законодавства до стандартів Європейського Союзу, угоди про асоціацію виявилися ефективним інструментом для реалізації необхідних реформ та стимулювання тісніших відносин між Україною, Молдовою, Грузією та ЄС. Однією з ключових переваг угод про асоціацію є їхня здатність стимулювати економічний розвиток через створення поглиблених та всеосяжних зон вільної торгівлі. Це сприяє збільшенню експорту, привертанню іноземних інвестицій та модернізації економіки відповідно до стандартів ЄС. Крім того, угоди передбачають гармонізацію норм та стандартів, що полегшує доступ до європейського ринку та сприяє підвищенню конкурентоспроможності продукції цих країн. Угоди про асоціацію також визначають широкий спектр реформ у сфері державного управління, правосуддя, правоохоронних органів, захисту навколишнього середовища, освіти, участі молоді в демократичному житті та культурних аспектів. Ці реформи спрямовані на покращення стандартів управління, зміцнення правової держави, боротьбу з корупцією та сприяння сталому розвитку. Крім того, угоди про асоціацію визначають механізми співпраці та діалогу між сторонами, що сприяє вирішенню спільних викликів та підтримці процесу адаптації. Такий підхід забезпечує постійний моніторинг та оцінку виконання зобов'язань з обох сторін.

Однак важливо враховувати, що цей шлях до членства в ЄС супроводжується рядом викликів, таких як необхідність проведення значних реформ, боротьба з корупцією, а також забезпечення широкої громадської підтримки. Також існують питання щодо готовності самого ЄС приймати нових членів.

Отже, перспектива вступу України, Молдови та Грузії до Європейського Союзу визначається як ключовий вектор їхньої розвитку, спрямований на забезпечення економічного зростання, політичної стабільності та соціальної прогресії. Угоди про асоціацію, укладені з ЄС, є важливими кроками у цьому

напрямку, встановлюючи стратегічні партнерства та закріплюючи зобов'язання щодо реформ та стандартів.

Економічні переваги, що випливають з поглиблених та всеосяжних зон вільної торгівлі, надають країнам можливість підвищити конкурентоспроможність, залучити інвестиції та здійснювати технологічні трансформації. Реформи в сферах державного управління, правосуддя, та інших секторах, підтримані ЄС, сприяють покращенню якості управління та закріпленню принципів правової держави. Важливим елементом є також готовність громадськості та політичних еліт прийняти та підтримувати необхідні зміни. Захист навколишнього середовища, освіта, участь молоді в демократичному житті та культурні аспекти стають не тільки важливими складовими реформ, але й визначальними чинниками сталого розвитку та соціокультурної інтеграції.

Однак, враховуючи великий обсяг завдань, важливо пам'ятати про виклики, що виникають у процесі євроінтеграції. Забезпечення взаєморозуміння, сприяння діалогу та підтримка у вирішенні складних питань є необхідними елементами успішного шляху країн до Європейського Союзу. У загальному підсумку, перспектива вступу України, Молдови та Грузії до Європейського Союзу відкриває широкі можливості для покращення якості життя громадян, розвитку економіки та укріплення демократичних цінностей у цих країнах, забезпечуючи їхнє активне інтегрування в європейську спільноту.

Література

1. European Council conclusions. 2022. URL: <https://www.consilium.europa.eu/en/press/press-releases/2022/06/24/european-council-conclusions-23-24-june-2022/#:~:text=On%2023%2D24%20June%202022,of%20Europe%20and%20external%20relations.>
2. Ukraine, Moldova, and Georgia have their European prospects confirmed. What does it mean for migration policies? International Centre for Migration Policy Development. 2022. URL: <https://www.icmpd.org/blog/2022/ukraine-moldova-and-georgia-have-their-european-prospects-confirmed.-what-does-it-mean-for-migration-policies>